

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 18. september 2006

letnik XIV

št. 15

Sklepi državnega sveta iz svoje pristojnosti:

Sklepa državnega sveta v zvezi z zadnjimi dogodki na območju pri Hotizi

Mnenje državnega sveta k Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2005

Mnenje državnega sveta k Poročilu o delu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2005

Mnenja komisij državnega sveta

Sklepi državnega sveta ob obravnavanih vprašanjih in pobudah

Prvi odstavek 86. člena poslovnika državnega sveta - državni svet sprejema sklepe iz svoje pristojnosti

Sklep državnega sveta v zvezi z zadnjimi dogodki na območju pri Hotizi, dne 31. 8. 2006

Državni svet Republike Slovenije je na **2. korespondenčni seji**, dne 31. 8. 2006, na podlagi prvega in drugega odstavka 86. člena poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) v zvezi z zadnjimi dogodki na območju pri Hotizi sprejel naslednji

S K L E P :

1. Državni svet Republike Slovenije z zaskrbljenostjo in ogorčenjem protestira proti izvajanju gradbenih del hrvaške strani na območju pri Hotizi, kjer meja med državama uradno še ni določena.
2. Državni svet Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da od Vlade Republike Hrvaške zahteva takojšnje ukrepanje pri zaustavitvi del na vodovarstvenem nasipu med naseljema Hotiza in Kot na levem bregu reke Mure in s tem zavaruje interese državljanov Republike Slovenije. Dejstvo je, da so začeli delavci hrvaških vodnogospodarskih podjetij zaradi obnove nasipa odstranjevati grmovje in drevje na območju, ki leži na območju hrvaškega katastra, vendar so zemljišča v slovenski lasti. Za ta dela pa hrvaška stran nima ustreznih dovoljenj slovenskih oblasti, o posegu pa slovenski lastniki zemljišč sploh niso bili obveščeni.
3. Državni svet Republike Slovenije od Vlade Republike Slovenije pričakuje, da v primerih nesprejemljivih enostranskih dejanj hrvaške strani diplomatsko ukrepa in da zavaruje nacionalne interese Republike Slovenije.

Sklep državnega sveta v zvezi z aktualnimi dogodki na območju Hotize, dne 13. 9. 2006

Državni svet Republike Slovenije je na **15. izredni seji**, dne 13. 9. 2006, na podlagi prvega in drugega odstavka 86. člena poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) v zvezi z aktualnimi dogodki na območju Hotize, dne 13. 9. 2006, sprejel naslednji

S K L E P :

4. Državni svet Republike Slovenije izraža nezadovoljstvo in ogorčenje v zvezi z današnjim ravnanjem hrvaške policije na levem bregu reke Mure, ko je bila v

bližini naselja Mirišče nezakonito in neupravičeno odvzeta prostost slovenskim novinarjem.

5. Državni svet Republike Slovenije meni, da do dokončne določitve meje med državama na območju pri Hotizi hrvaške službe in organi ne bi smele delovati na levem bregu reke Mure.
6. Državni svet Republike Slovenije predlaga, da se nemudoma skliče izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije, kjer naj se obravnava omenjeni dogodek in sprejme ustrezne sklepe.

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenje o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje državnega sveta k **Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2005**, EPA 934

Državni svet Republike Slovenije je na 46. seji, dne 13. 9. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2005

Državni svet se je seznanil s Poročilom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2005, ki ga je na podlagi 128. člena zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti predložila Vlada Republike Slovenije.

Državni svet pozitivno ocenjuje poročilo, ki je kvalitetno in pregledno pripravljeno.

Glede na opazen trend zmanjševanja interesa mladih generacij za delo na področju jedrske in sevalne varnosti in bojazen, da bodo posamezne organizacije preprosto

izgubile interes za tovrstno dejavnost, državni svet poudarja, da je treba nameniti večjo pozornost oblikovanju programa za izboljšanje stanja.

Ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom je zelo občutljivo področje, ki predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi in za okolje. Z ozirom na ugotovitve inšpekcijskih služb v letu 2005 o neregistriranih virih sevanja in nepravilnega ravnanja z viri sevanja, državni svet pričakuje, da bo inšpekcija Uprave RS za jedrsko varnost nadaljevala s sistematičnimi pregledi in s tem odkrivanjem ter preprečevanjem potencialnih nevarnosti za ljudi in okolje.

Zaradi primerov odkrivanja neznanih virov ionizirajočega sevanja v pošiljkah odpadnih surovin, državni svet pričakuje čimprejšnji sprejem vladne uredbe, na podlagi katere bodo morali uvozniki odpadnih kovinskih surovin vsako uvoženo pošiljko radiološko premeriti in pridobiti potrdilo, brez katerega odpadne kovine ne bo možno pripeljati v našo državo.

Državni svet ponovno poudarja, da je postopek iskanja lokacije za odlagališče nizko in srednje radioaktivne odpadke, ki mora biti v skladu z zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti odobrena najkasneje do leta 2008, izredno občutljiv in zahteven, saj je pridobitev soglasja lokalnega prebivalstva bistvenega pomena pri odločanju o sprejemljivosti lokacije odlagališča. Zaradi pravočasnega izbora in odobritve lokacije ter preprečitve možnosti za morebitne blokade pri končnem odločanju je treba nadaljevati z vodenjem postopka iskanja lokacije izredno pazljivo.

Državni svet predlaga Vladi Republike Slovenije, da preuči možnost vključitve nevladnih organizacij, ki delujejo na področju jedrske varnosti, v nadzor nad jedrsko varnostjo, kar lahko prispeva k večji varnosti in višji stopnji zaupanja javnosti v uporabo jedrske energije.

Državnemu svetu se postavlja vprašanje, kakšen je bil uradni odziv Hrvaške na napovedano arbitražo s strani Slovenije v povezavi z neizpolnjevanjem obveznosti Hrvaške glede zagotavljanja finančnih sredstev v namenski sklad, ki ga hrvaška stran sploh še ni formirala. Ob tem državni svet opozarja, da je bilo na drugem pregledovalnem sestanku držav pogodbenic Skupne konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z RAO, ki je bil maja 2006, v zaključnem poročilu omenjeno, da je za Republiko Hrvaško velik izziv iskanje vzporedne rešitve, če pogodbenice ne najdeta skupne rešitve za odlaganje RAO in izrabljenega goriva. Dosledno izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz Meddržavne pogodbe, je pomembno z vidika izpolnjevanja Programa razgradnje NEK in odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva, ki med drugim vključuje tudi roke za izvedbo vseh aktivnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Darko Fras.

Državni svet Republike Slovenije je na 46. seji, dne 13. 9. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o delu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2005

Iz točke 3 poročila (Nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev) je razvidno, da je imela Komisija za preprečevanje korupcije (Komisija v nadaljevanju) veliko dela pri odpravljanju nejasnosti in nepripravljenosti funkcionarjev za spremljanje njihovega premoženjskega stanja.

Iz seznama funkcionarjev, ki niso poročali o premoženjskem stanju, katerega je komisija za preprečevanje korupcije objavila na njihovi spletni strani <http://www.kpk-rs.si/> z dne 23.5.2006 je razvidno, da gre za 76 občinskih svetnikov, podžupana in člana republiške volilne komisije.

Iz tega izhaja ugotovitev Komisije v poročilu, da je "ugotovila veliko stopnjo nerazumevanja določb ZPKor s strani institucij in organov, zlasti glede vprašanja, koga uvrstiti v seznam organov in oseb, ki so dolžne poročati o premoženjskem stanju. Zato je bilo v danem obdobju zelo veliko pojasnjevanja in razlag, predvsem organom na lokalni ravni".

Na isti spletni strani je objavljen tudi seznam funkcionarjev, ki komisiji niso posredovali odločb o dohodnini za leto 2004. Gre za 765 funkcionarjev, med njimi tudi 7 državnih svetnikov. Iz Poročila za leto 2005 pa je razvidno, da do konca leta 2005 *le 55 funkcionarjev* ni oddalo odločbe o dohodnini pri prvem poročanju premoženjskega stanja. Glede na leto 2004 gre za velikanski napredek, iz katerega se kažejo napor Komisije po čim boljši uveljavitvi določb trenutno še veljavnega Zakona o preprečevanju korupcije in vzpostavljanju kulturnega okolja, v katerem je korupcija nezaželen pojav. Kljub temu lahko ugotovimo, da Komisija po zakonu nima resnih oz. učinkovitih pooblastil za učinkovit nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev, njenimi izsledki in ravnanju, ki je nasprotno določbam ZPKor. Četrto poglavje zakona, ki ureja nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev, bi

kazalo v prihodnje predelati, v smislu večje učinkovitosti Komisije pri ravnanju z izsledki premoženjskega stanja¹.

Poleg samih funkcionarjev je iz Poročila brati, da tudi sami organi, v katerih funkcionarji opravljajo funkcijo, v nasprotju s 33. členom ZPKor ne obveščajo Komisije o statusnih spremembah funkcionarjev.

V zvezi z nezdružljivostjo funkcij je Komisija dala vrsto pojasnil in dosegla uskladitev z veljavno zakonodajo v nekaterih primerih.

Glede omejitve pri darilih pa je Komisija ugotovila veliko nepoznavanje osnovnih etičnih načel za delo v posameznih poklicih in ugotovila v nekaj primerov, ki so ustrezali definiciji korupcije v smislu 3. alineje 2. člena Zakona o preprečevanju korupcije. V zvezi z omejitvami pri poslovanju je Komisija z načelnimi mnenji po 18. členu ZPKor rešila vrsto načelnih problemov in odgovorila na vrsto vprašanj s tega področja, ki jih je Komisija rešila s 73 pojasnili².

Peto poglavje ZPKor govori o načrtih integritete, ki jih morajo sprejeti vsi državni organi in organi lokalnih skupnosti. Na podlagi tega poglavja je Komisija pripravila in objavila Smernice za izdelavo načrtov integritete (Uradni list RS, št. 25/05) ter začela z izobraževanji in usposabljanji o tej temi.

V zvezi z uresničevanjem Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji Komisija ugotavlja, da " je bilo v letu 2005 v Republiki Sloveniji izvedenih kar nekaj aktivnosti, ki direktno nasprotujejo³ tekstu veljavne Resolucije o preprečevanju korupcije in torej pozitivno vplivajo na nastanek in razvoj tega pojava". Tudi nekateri postopki Vlade Republike Slovenije v letu 2005 vzbujajo dvome v uresničevanje naslednjih točk B.2.6. in D.3.7. Resolucije, skrbi tudi *popolna odsotnost kakršnegakoli interesa Policije za realizacijo nekaterih resolucijskih točk.*

¹ Seveda če bo ustavno sodišče ugotovilo neustavnost zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (ZNOJF-1) (Uradni list RS, št. 20-752/2006), čigar izvrševanje je začasno zadržalo.

² Dostopna na spletni strani Komisije www.kpk-rs.si.

³ Spremembe Zakona o javnih uslužbencih glede nekaterih kadrovskih postopkov naj bi bile v popolnem nasprotju z resolucijskimi točkama:

- B. 1. 1. Sistematično spremljanje implementacije Zakona o javnih uslužbencih, drugih zakonov ter ustreznih podzakonskih aktov in v primeru ugotovljenih pomanjkljivosti sprejem ustreznih sprememb, ki naj v največji meri zagotovijo resnično apolitično, strokovno, učinkovito in transparentno javno upravo, ki naj v največji meri deluje neodvisno od kadrovskih sprememb v sferi izvoljenih in imenovanih funkcionarjev; **za primere nedovoljenih pritiskov predvideti možnost pravnih sredstev za posamezne javne uslužbence in njihova združenja, vključno z Uradniškim svetom;** zagotoviti uresničevanje izključno meri tokratskih kriterijev pri zaposlovanju in napredovanju javnih uslužbencev;

- B. 3. 21. Dosledna izvedba javnih razpisov in dosledna uporaba meri tokratskih kriterijev pri kadrovanju na strokovna vodilna mesta v državnih organih in podjetjih v državni lasti.

Prebivalke in prebivalci Slovenije so po letu 2003 *vedno bolj kritični do dogajanja v javnih službah* oziroma je njihovo mnenje o tem, ali v javnem sektorju prihaja do korupcije, vedno slabše. Na to kaže javnomnenjska raziskava o stanju na področju korupcije v Republiki Sloveniji. Največ ljudi se je dejansko srečalo s korupcijo v zdravstvu, pri delu odvetnikov in notarjev, pri delu zaposlenih na občinskih upravah in v upravnih enotah, ter pri delu sodnikov in sodnih uslužbencev.

V letu 2005 je komisija prejela in pregledala ter ocenila 270 prijav, od tega je bilo 108 prijaviteljev anonimnih. Državni svet poudarja, da je lahko tolikšen delež anonimnih prijav posledica dejstva, neuresničitve točke B.1.1. iz Resolucije o preprečevanju korupcije, kjer za primere nedovoljenih pritiskov še ni predvidena možnost pravnih sredstev za posamezne javne uslužbence in njihova združenja. Zaradi tega se poslužujejo z anonimkami, poleg tega pa je iz vsebinske analize dokumentacije prejetih prijav Komisija ocenila, da se je "največ prijav domnevno korupcijskih ravnanj nanašalo na vodenje *upravnega postopka*, glede na merjenje pojava korupcije po posameznih področjih delovanja javnih institucij pa je bilo največ (36) prijav domnevno korupcijskih ravnanj povezanih z delom organov *lokalne samouprave*.

Korupcija je prikrit pojav in težaven za dokazovanje, kar priznava tudi Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije⁴. Iz Skupnega poročila o delu državnih tožilstev za leto 2005 izhaja, da so bile v RS v letu 2005 zaradi korupcijskih kaznivih dejanj obtožene le 4 osebe, vendar "opisani podatki gotovo ne odražajo dejanskega družbenega stanja na tem področju. To potrjuje tudi okoliščina, da predstavlja večino obravnavanih zadev "mala korupcija" ali pa gre za kazenske ovadbe, ki po vsebini ne dajejo osnove za nadaljevanje postopkov, saj jih vlagajo državljani brez konkretizacije ravnanja osumljencev. Podatki tudi kažejo, da tudi v letu 2005 (niti v 2004 op.) niso bila obravnavana korupcijska kazniva dejanja, katerih odkrivanje in pregon bi bila posledica načrtovane in organizirane dejavnosti pristojnih organov⁵.

Komisija je 89 prijav odstopila na Generalno policijsko upravo, ker sama nima preiskovalnih pooblastil. Iz Poročila pa je razbrati, da je slovenska Policija v letu 2004 in 2005 podala le 18 oziroma 19 kazenskih ovadb zaradi utemeljenega suma storitve korupcijskih dejanj. Glede na navedeno bi kazalo povečati učinkovitost na tem (represivnem) področju, kar ugotavlja tudi Komisija. V javnosti ni bilo zaznati

⁴ Kljub temu je tudi na tem področju viden napredek, saj Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2004 korupcijska kazniva dejanja na splošno obravnava med kaznivimi dejanji zoper gospodarstvo, medtem ko jim je v letu 2005 namenilo posebno podpoglavje.

⁵ Stran 43 poročila, <http://www.dt-rs.si/>.

večjih prizadevanj Policije po njenem preventivnem in represivnem delu (kar ugotavlja tudi Vrhovno državno tožilstvo - glej supra) delu na tem področju, zato je delo Komisije toliko bolj upravičeno.

Eden glavnih očitkov predlagateljev novega zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo je bil, da Komisija za preprečevanje korupcije po ZPKor nima preiskovalnih pooblastil. Iz gornjih navedb o delu Policije in ugotovitev Vrhovnega državnega tožilstva o pomanjkanju "načrtovane in organizirane dejavnosti pristojnih organov" izhaja, da ima korupcija "korenine" drugje in da se je ne da odpraviti samo z represivnimi ukrepi.

Podatki kažejo, da so korupcijska dejanja zelo prikrita, saj imata navadno obe strani od nekega dejanja neko korist. Država bi morala poleg ukrepov, ki jih že ima na voljo, uporabiti tudi tiste, h katerim se je zavezala in s tem omogočiti zaščiteni prijavo tistim, ki so korupcijskim dejanje najbližje. Tako ratificirana Civilnopravna konvencija o korupciji v 9. členu določa, da mora vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu zagotoviti ustrezno zaščito pred vsakim neupravičenim kaznovanjem *zaposlenih*, ki imajo razloge za sum korupcije in ki v dobri veri sporočijo svoj sum pristojnim osebam ali organom⁶. Komisija ugotavlja, da naša država te zaveze še ni izpolnila, kar izhaja iz tč. B.1.1 Resolucije o preprečevanju korupcije in samega Poročila o delu Komisije.

Poročilo izraža nejasnost in nepripravljenost (lokalnih) funkcionarjev za spremljanje njihovega premoženjskega stanja in državnih organov za obveščanje Komisije, veliko nepoznavanje osnovnih etičnih načel za delo v posameznih poklicih, vedno bolj kritično ljudstvo do dogajanja v javnih službah, predvsem s področja upravnega postopka in lokalne samouprave, ne-uresničevanje Resolucije o preprečevanju korupcije v največjem delu s strani Policije, kar se pozna tudi pri njenem delu in odnos drugih vej oblasti do Komisije, ki se kaže v krčenju proračuna Komisije in navsezadnje v njeni ukinitvi .

Konvencija OZN proti korupciji govori o dveh vrstah specializiranih organov za boj zoper korupcijo: tistih na področju preventive (6. člen) in tistih na področju represije (36. člen). Ukinitev bi bila lahko po mnenju državnega sveta v nasprotju

⁶ Že v Skupnem poročilu o delu državnih tožilstev za leto 2004 okrožni državni tožilci ocenjujejo, da je mogoče slutiti, da je korupcija v ozadju nekaterih drugih dejanj, predvsem pri raznovrstnih zlorabah, ki jih je izredno težko odkrivati in zagotoviti dokaze, ki bi omogočili tožilcu nadaljnji postopek (stran 37 poročila), <http://www.dt-rs.si/>.

s Konvencijo, ki je "v postopku pogajanj, podpisa oziroma ratifikacije s področja pravosodja"⁷.

Po seznanitvi s poročilom s strani Komisije za preprečevanje korupcije in sledeči razpravi, je državni svet sprejel naslednja **s k l e p a** :

1. Korupcija je precejšen problem, ki se ga zaradi njene prikritosti in težavnosti odkrivanja še vedno premalo zavedamo. Zaskrbljujoče je dejstvo, da se ga ne zaveda niti Policija z vsemi preiskovalnimi pooblastili in da je Komisija za preprečevanje korupcije brez njih storila velik in večji korak naprej pri ozaveščanju ljudi, funkcionarjev in samih državnih organov v zvezi s problematiko korupcije.
2. Problem korupcije se v naši družbi še vedno obsoja samo po pripadnosti neki opciji, ne obsoja se pa človeka kot človeka, ki je storil koruptivno dejanje. V naravi politike je, da zaradi zlorab obsoja nasprotni pol, medtem ko svoje ljudi ščiti. Takšna bizantinska morala jasno kaže na pomanjkanje ustreznih vrednot v posamezni družbi.

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

⁷ Novica z dne 18.03.2005: Minister za pravosodje dr. Lovro Šturm podal oceno stanja na področju pravosodja. Dostopno na: <http://www.mp.gov.si/>. Iz zapisnika 6. redne seje Komisije Državnega zbora Republike Slovenije po Zakonu o preprečevanju korupcije, ki je bila 23.02.2006 so se člani Komisije DZ po Zakonu o preprečevanju korupcije soglasno dogovorili, da *na predsednika državnega zbora naslovijo apel, v katerem ga pozivajo, da se konvencija OZN proti korupciji čim prej ratificira tudi v Državnem zboru Republike Slovenije*. To so tudi storili z dopisom z dne 24. februar 2006. Dostopno na: http://www2.gov.si/zak/Sej_dt.nsf/83b8b10c16c06559c1256616004e4145/4f822f27d16e1f0bc125711e004e6e51?OpenDocument

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 59. seji, dne 30. 8. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred požarom, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija **podpira** predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred požarom, katerega temeljni cilj je uskladitev normativne rešitve z doseženim stanjem na tem področju.

V zvezi s problematiko financiranja nalog varstva pred požarom na lokalni ravni komisija opozarja, da je treba v okviru priprave novega zakona o financiranju občin ponovno ovrednotiti naloge lokalnih skupnosti na področju varstva pred požarom, saj brez zadostnih finančnih sredstev ne bomo izboljšali stanja na tem področju. Ob tem komisija tudi poudarja, da je treba čim prej sprejeti ustrezne davčne predpise (davek na nepremičnine), ki bodo omogočili uveljavitev požarnega davka, ki ga veljavni zakon o varstvu pred požarom opredeljuje kot enega izmed pomembnih virov financiranja varstva pred požarom.

Komisija podpira izvajanje programa Kras, ki zajema organizacijske, materialne, kadrovske, tehnične in druge ukrepe za izboljšanje varstva pred požari v naravnem okolju na območju zahodne Slovenije, ki je požarno najbolj ogroženo območje. Zaradi večje učinkovitosti varstva pred požari v naravnem okolju komisija pričakuje, da Vlada Republike Slovenije ali Ministrstvo za obrambo sprejmeta podobne programe za ostala požarno ogrožena območja Slovenije.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Darko Fras.

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 58. seji, dne 21.6.2006, obravnavala predlog zakona o upravnem sporu, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Veljavni zakon o upravnem sporu je po mnenju predlagatelja v praksi dobro zaživel, vendar pa so se pri izvajanju zakona pokazale določene pomanjkljivosti,

ki so vodile k izjemno velikemu pripadu zadev na Upravno in Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Zaradi tega je potrebno z novo zakonsko ureditvijo poiskati možnosti, kako kljub omejenim kapacitetam sodnega sistema povečati učinkovitost odločanja v upravnem sporu, pri tem pa varovati pravice državljanek in državljanov Republike Slovenije do učinkovitega sodnega varstva v primeru kršitve njihovih pravic in pravnih koristi.

Komisija je ob obravnavi predloga predlagala naslednjo **pripombo**:

1. členu se doda drugi odstavek:

"V upravnem sporu se zagotavlja sodno varstvo ustavnih pravic posameznikov in organizacij proti dejanjem in posamičnim aktom na način in po postopku, ki ga določa ta zakon, če za določeno zadevo ni z zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo".

O b r a z l o ž i t e v

Predlagatelj je v tč. 2.3. (Upravni spor v primeru kršitev ustavnih pravic posameznika) navedel, da drugi odstavek 157. člena Ustave določa subsidiarno uporabo upravnega spora kot oblike sodnega varstva v primeru posamičnih dejanj in aktov, s katerimi se posega v ustavne pravice posameznika in s tem širi področje uporabe upravnega spora kot posebnega pravnega sredstva. Pri vprašanju ali gre le za dejanja uprave ter nosilcev javnih pooblastil ali pa tudi za akte in dejanja drugih subjektov, se je odločil le za prvega. Predlog zakona tako varuje le pravni položaj posameznika v razmerju do oblastvenih posegov države, saj naj bi bili "v nasprotnem primeru za spore, ki izvirajo iz poslovanja ter drugih medsebojno prirejenih razmerij zasebnega prava predvidena pravna sredstva pred sodišči splošne pristojnosti. Za to stališče govori tudi dejstvo, da upravni spor kot oblika sodnega nadzora nad delom uprave ni primerna oblika za presojo sporov med zasebnimi subjekti. Tudi samo besedilo Ustave, ki navaja "posamično dejanje in akt" se terminološko ne nanaša na zasebnopravna ravnanja. Temu stališču pritrjuje tudi dejstvo, da temeljne človekove pravice in svoboščine učinkujejo le na področju javnega prava in da je njihova uporaba med zasebniki (t.i. Drittwirkung) lahko le izredno restriktivno podvržena pravnemu varstvu. Zato je teoretsko vprašljiva interpretacija, da so s posamičnimi akti in dejanji mišljeni tudi posamični akti in dejanja drugih, tudi zasebnopravnih subjektov".

Člani komisije so menili, da je med prvim in drugim odstavkom 157. člena⁸ Ustave Republike Slovenije bistvena razlika. Prvi odstavek namreč izrecno navaja državne organe, organe lokalnih skupnosti in nosilce javnih pooblastil ter besedno zvezo "dokončnih posamičnih aktov", medtem ko drugi odstavek navedbo organov izpušča in govori le o "posamičnih dejanjih in aktih" ter dokončnost izpušča. Po naravi odločanja je pri izvrševanju upravne funkcije potrebno zagotoviti hitro in učinkovito podeljevanje pravic ter izvrševanje obveznosti, zato je praviloma pravni učinek odločbe vezan na dokončnost upravnega akta. Temu sledi tudi prvi odstavek 5. člena predloga zakona, ki določa, da se v upravnem sporu lahko akti, s katerimi je upravni akt na podlagi rednih ali izrednih pravnih sredstev odpravljen ali razveljavljen, izpodbijajo samo, če je bil z njimi postopek odločanja o zadevi *končan*. V nasprotnem primeru za spore, ki izvirajo iz poslovanja ter drugih medsebojno prirejenih razmerij zasebnega prava so po mnenju predlagatelja predvidena pravna sredstva pred sodišči splošne pristojnosti.

Člani komisije so poudarili, da je določba drugega odstavka 157. člena ustave namenjena temu, da se prek upravnega spora zavaruje ustavne pravice posameznika, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo. Če se bo torej zaradi razvoja sodobne države pokazala potreba po sodnem varstvu na nekem novem področju in zanj ne bo (še) predvideno pravno sredstvo pred sodišči splošne pristojnosti (**pravna praznina**) se bo uporabil drugi odstavek 157. člena ustave. Ustavno sodišče Republike Slovenije je v *Od/US, Up-277/96* z dne 7.11.1996 navedlo, da za "pravne praznine, ki jo je povzročil zakonodajalec, nima (pritožnica op.) drugega sodnega varstva kot varstvo v upravnem sporu pred Vrhovnim sodiščem". Ustava je razširila sodno varstvo ustavnih pravic, če se posega vanje z nezakonitimi dejanji. Tako varstvo ni omejeno le za primere, ko gre za dejanje uradne osebe upravnega organa ali odgovorne osebe. *Varstvo je razširjeno na vsa dejanja, ne glede na lastnost osebe, ki jih stori*, in je zagotovljeno tudi, če je tako dejanje prenehalo. V položaju, ko zakonodajalec ni določil pristojnosti za vodenje navedenega posebnega postopka, torej to posebno sodno varstvo ni več zagotovljeno in je zato treba uporabiti drugi odstavek 157. člena Ustave, ki je namenjen prav razreševanju takih položajev. V postopku specifičnega upravnega spora na podlagi drugega odstavka 157. člena Ustave, torej upravnega spora ne zaradi kršitve ustavne pravice s posamičnim aktom javnopravne narave (ti so zajeti že v prvem odstavku 157. člena Ustave), ampak *predvsem z dejanji - in*

⁸ 157. člen (upravni spor)

(1) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov, s katerimi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil odločajo o pravicah ali o obveznostih in pravnih koristih posameznikov in organizacij, odloča v upravnem sporu pristojno sodišče, če za določeno zadevo ni z zakonom predvideno drugo sodno varstvo.

(2) Če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo, odloča v upravnem sporu pristojno sodišče tudi o zakonitosti posamičnih dejanj in aktov, s katerimi se posega v ustavne pravice posameznika.

morda še z zasebnopravnimi⁹ akti (kolikor se varstvo ustavnih pravic razteza tudi na kršitve s takimi akti), bo treba uporabiti določbe ZUS. Predmet drugega odstavka 157. člena URS so tako posamični akti in dejanja, ki niso upravni akti, ker je za vse oblastne (javnopravne) akte namenjen prvi odstavek 157. člena URS. V *Od/US U-I-47/94* se govori o "rezervnemu" sodnemu varstvu po drugem odstavku 157. člena Ustave), ta oblika varstva pa je možna le zoper dejanja ("materialne akte") in posamične pravne akte.

V zvezi z 2. členom je komisija podala naslednjo **pripombo**:

Drugi stavek prvega odstavka 2. člena se nadomesti tako, da se glasi:

"O zakonitosti drugih aktov in dejanj odloča sodišče v upravnem sporu samo, če tako določa zakon, razen varstva ustavnih pravic posameznikov proti dejanjem in posamičnim aktom, če ni z zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo.

O b r a z l o ž i t e v

Člani komisije se sklicujejo na obrazložitev k prejšnji pripombi in poudarjajo, da je drugi odstavek 157. člena URS namenjen varstvu pravic posameznika, *v primeru, da ni zagotovljenega drugega sodnega varstva* (pravna praznina). Glede na navedeno, je zato drugi stavek prvega odstavka 2. člena predloga zakona (o zakonitosti drugih aktov odloča sodišče v upravnem sporu samo, če tako določa zakon) preveč omejujoč, saj ob intenci zavrnitve zahtevka, če izpodbijani upravni akt ne posega v tožnikov položaj, z njim zavrača tudi možnost sodnega varstva v okviru upravnega spora, če ni zagotovljenega drugega sodnega varstva. V ustavni položaj posameznika se lahko posega tudi z dejanji, zato so člani predlagali, da se poleg drugih aktov uvrstijo tudi dejanja.

Določba ustvarja navidezno usklajenost z drugim odstavkom 157. člena URS (odločanje v upravnem sporu o dejanjih in aktih zasebnikov), vendar se ravno ob sklicevanju na drug zakon izogiba uporabi navedene ustavne določbe in neposredno nasprotuje določbi prvega odstavka 15. člena URS, po katerem se

⁹ "V vseh primerih upravnih sporov zaradi kršitev ustavnih pravic z dejanji ali z zasebnopravnimi akti (kadar ni zagotovljeno drugo sodno varstvo) bo torej pristojno sodišče moralo poskrbeti za sodno varstvo brez odlašanja, torej za prioritarno obravnavanje takih zadev, pa naj bo šlo za zatrjevane kršitve z dejanji uradnih oseb oziroma državnih funkcionarjev, kot v tu obravnavanem primeru, ali za zatrjevanje kršitve z **zasebnopravnimi akti ali "materialnimi" dejanji zasebnikov**, ali za zatrjevane kršitve z zavlačevanjem sodnega postopka v civilnih ali kazenskih zadevah itd" (tč. 17, *Od/US*, Up-277/96).

človekove pravice in temeljne svoboščine uporabljajo *neposredno* na podlagi ustave, saj je z zakonom mogoče predpisati le način njihovega uresničevanja ali če je to nujno zaradi same narave pravice (2. odst. 15. člena URS), ne sme pa je zakon omejevati.

Možno je, da bo v prihodnosti prišlo do posega v ustavne pravice posameznika in za tak poseg ne bo predpisano sodno varstvo¹⁰, kjer ne bo možno uporabiti prepovedni zahtevkov po določitih člena 134¹¹ Obligacijskega zakonika. Celo v sami odločitvi Ustavnega sodišča OdlUS U-I-65/05 v kateri je ugotovilo, da je Zakon o upravnem sporu (Ur.l. RS, št. 50/97, 65/97 – popr. in 70/2000) v neskladju z Ustavo (ki je razlog za nastanek obravnavanega predloga zakona) je zapisano, da "pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja iz prvega odstavka 23. člena Ustave sodi med pravice, ki nimajo s posebnim zakonom določenega sodnega varstva". Ne gre torej za zaprt krog pravic, ki imajo že vse vnaprej določeno sodno varstvo, ki bi ga "pokrival" 134. člen OZ ali obravnavani predlog zakona. Tudi v *Od/US U-I-47/94* je zapisano, da je "odločitev Državnega zbora specifična odločitev zakonodajnega organa v postopku nastajanja zakona kot splošnega pravnega akta in torej ne pomeni v prvi vrsti odločanja o pravicah posameznikov, čeprav ima v tem primeru indirektno tudi ta pomen. Gre torej za posebne vrste procesno odločitev v zakonodajnem postopku. Če procesne odločitve v sodnih ali upravnih postopkih prizadenejo konkretne stranke v teh postopkih, *imajo te seveda zagotovljeno sodno varstvo zoper take kršitve svojih (procesnih) pravic, vključno z ustavno pritožbo, če je šlo pri tem za kršitev ustavne pravice*".

V tej zvezi je problematičen tudi 3. člen predloga, po katerem upravni akti niso tiste odločitve, ki jih nosilci zakonodajne in sodne veje oblasti sprejemajo za izvrševanje svojih ustavnih pristojnosti, in tisti akti, ki jih sprejemajo nosilci izvršilne veje oblasti in so utemeljeni na politični diskreciji, podeljeni na podlagi ustavnih in zakonskih pooblastil. Zoper njih torej ni možna pravica do pravnega sredstva, ki ga zagotavlja 25. člen URS. Tudi politična diskrecija mora biti

¹⁰ V *Od/US U-I-47/94* je Ustavno sodišče ugotovilo, da je npr. v nasprotju z ustavo zakonska določba, ki pooblašča Državni zbor, da ocenjuje jasnost referendumskega vprašanja, ki pa obenem proti odločitvi Državnega zbora, da zaradi nejasnosti vprašanja, ki naj bo predmet referenduma, referendum ne razpiše, ne omogoča ustreznega sodnega varstva.

¹¹ Zahteva za prenehanje s kršitvami osebnostnih pravic (134. člen)

(1) Vsak ima pravico zahtevati od sodišča ali drugega pristojnega organa, da odredi prenehanje dejanja, s katerim se krši nedotakljivost človekove osebnosti, osebnega in družinskega življenja ali kakšna druga osebnostna pravica, da prepreči tako dejanje ali da odstrani njegove posledice.

(2) Sodišče oziroma drug pristojni organ lahko odredi, da kršitelj preneha z dejanjem, ker bo sicer moral plačati prizadetemu določen denarni znesek, odmerjen skupaj ali od časovne enote.

omejena, če se akt nanaša oziroma posega v pravice, dolžnosti ali pravne interese državljanov.

Na zagotovitev sodnega varstva se nanaša tudi 17. v povezavi z 18. členom predloga, saj lahko zastopnik javnega interesa lahko vloži tožbo le na podlagi pooblastila vlade, kadar ta ugotovi, da je bil z upravnim aktom kršen zakon v škodo javnega interesa. Vložitev tožbe bo tako že vnaprej onemogočena, če bo sama vlada kršiteljica javnega interesa, saj ne bo izdala pooblastila. V tem okviru bi kazalo razmisliti o *možnosti razširitve predlagateljev tožbe*.

Komisija predlaga, da naj predlagatelj preuči tudi besedilo 7. člena. Le ta izrecno daje sodišču dolžnost odločitve v mejah tožbenega zahtevka, kar je splošno pravilo povezanosti pravovarstvene potrebe z objektivno in subjektivno identiteto tožbe. Za vprašanja postopka, ki niso urejena s tem zakonom, se po 22. členu predloga primerno uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku. Le ta pa v 2. členu določa, da odloča sodišče v mejah postavljenih zahtevkov. Zadnji del prvega odstavka 7. člena predloga "ali če je zaradi narave pravice oziroma zaradi varstva ustavne pravice to potrebno" je tako nepotreben, razen če je imel predlagatelj v tej zvezi v mislih odločanje izven meja tožbenega zahtevka, kar bi bilo za polno uresničitev ustavne pravice edino smiselno. Odstavek bi se tako glasil:

"V upravnem sporu sodišče v mejah tožbenega zahtevka odloči o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe. Izven meja tožbenega zahtevka sodišče odloči le, če je zaradi narave pravice oziroma zaradi varstva ustavne pravice to nujno potrebno".

Predlagatelj je med razlogi za sprejem zakona navedel, da so se pri izvajanju zakona pokazale določene pomanjkljivosti, ki so med drugim vodile tudi k izjemno velikemu pripadu zadev na Upravno sodišče Republike Slovenije ter Vrhovno sodišče Republike Slovenije, kar je privedlo tudi k podaljšanju časa, potrebnega za sprejem odločitve in povečanju sodnih zaostankov na tem področju. Prav zaradi tega je potrebno z novo zakonsko ureditvijo poiskati možnosti, kako kljub omejenim kapacitetam sodnega sistema povečati učinkovitost odločanja v upravnem sporu, pri tem pa varovati pravice državljanek in državljanov Republike Slovenije do učinkovitega sodnega varstva v primeru kršitve njihovih pravic in pravnih koristi.

Komisija v zvezi z navedenim predlagatelja in državni zbor opozarja na **Poročilo o delu Ustavnega sodišča Republike Slovenije** za leto 2005. V njem ugotavlja, da Ustavno sodišče s tako širokimi pooblastili, s tako široko zastavljenimi pristojnostmi, ki jih za nameček zakonodajalec še razširja, ne da bi se zmenil za že nekajletna opozorila Ustavnega sodišča, da to zaradi izredno številnih pristojnosti, katerih *del bi lahko prevzela druga sodišča (predvsem kontrolo zakonitosti)*, in izredno širokega dostopa (ki ga daje že Ustava) do Ustavnega sodišča zaradi preobremenjenosti ne zmore več izvrševati svojega temeljnega poslanstva: biti varuh Ustave in človekovih pravic (stran 3). Spori glede pristojnosti že sami po sebi pomenijo posebno obremenitev Ustavnega sodišča, tovrstni spori v takšnem številu, kot so se pojavili v letu 2005, pa so prav absurdno breme, ki zahteva, da Ustavno sodišče namesto, da bi izvrševalo svoje temeljno poslanstvo, ki ga ima v ustavni demokraciji kot varuh ustavnosti in človekovih pravic, odloča o tem, kako naj se uporabi zakon v konkretnem primeru, *kar je sicer ustavna naloga sodišč in Vrhovnega sodišča kot najvišjega sodišča v državi* (stran 14). Po 15 letih delovanja je razvidno, da odločanje ustavnosti in zakonitosti podzakonskih predpisov ne bi smela biti pristojnost Ustavnega sodišča (125. člen Ustave), da Ustavno sodišče ne bi smelo odločati v sporih glede pristojnosti med sodišči in drugimi državnimi organi, saj bi morala biti ta *pristojnost dana rednemu sodstvu*.

Glede na navedeno komisija predlaga, da se ob sprejemanju tega predloga zakona preuči možnost vsaj delne razbremenitve ustavnega sodišča. Problemi so znani, nakazane so rešitve, zato bi bilo smiselno v izogib nepotrebne podvajanja dela in stroškov razmisliti o zakonskih spremembah, ki bi ob učinkovitem upravnem sporu skrbele tudi za ohranitev temeljne vloge Ustavnega sodišča.

Po seznanitvi s predlogom zakona s strani predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednje **s k l e p e**:

3. *Komisija podpira predlog zakona o upravnem sporu, hkrati pa svetuje predlagatelju, da preuči predlog zakona v povezavi z drugim odstavkom 157. člena Ustave Republike Slovenije.*
4. *Komisija predlaga, da naj predlagatelj v okviru nove zasnove upravnega spora poskuša najti razbremenitev tudi za Ustavno sodišče Republike Slovenije.*

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k letnemu poročilu o poslovanju Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o., za leto 2005 in k poslovnemu načrtu Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o., za leto 2006, EPA 997, 982

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 60. seji, dne 5. 9. 2006, obravnavala letno poročilo o poslovanju Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o., za leto 2005 in poslovni načrt Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o., za leto 2006.

Predstavniki Rudnika Žirovski vrh je v okviru predstavitve obeh dokumentov pojasnil, da so vsa do sedaj opravljena dela izvedena v skladu z noveliranim programom ter v predvidenem času in v okviru načrtovanih sredstev. Poudaril je, da je sanacija z okoljskega vidika uspešna. V lanskem letu so se začela sanacijska dela na odlagališču Jazbec, na odlagališču Boršt pa naj bi z deli začeli konec letošnjega leta, ko naj bi se pridobila potrebna dokumentacija. Ocenjujejo, da je realno pričakovati, da bodo vsa dela na zapiranju zaključena do leta 2010, ko naj bi se zaprla odlagališče rudarske in hidrometalurške jalovine Jazbec in Boršt.

Na vprašanje, ali obstajajo kakšne možnosti ponovne oživitve rudnika urana v povezavi s trendom spreminjanja cen rud na svetovnem trgu, je dejal, da so pred časom za to izkazali interes Kanadčani in sedaj še Avstralci. Dejstvo je, da je v rudniku ostala še neizkoriščena ruda, ki sicer ni bogata, vendar gre za rudo, ki danes dosega na svetovnem trgu bistveno večjo ceno kot v času odločitve o zaprtju rudnika in trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude. Po njegovem mnenju ni realne možnosti, da bi se v bližnji prihodnosti odločalo o morebitnem ponovnem izkoriščanju uranove rude.

Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor je poudaril, da Vlada RS ni prejela nobenih pobud s strani interesentov za morebitno ponovno oživitev rudnika urana. Dejtal je, da so z okoljskega vidika stroški zapiranja rudnika urana ekonomsko upravičeni. Rezultati meritev monitoringa namreč kažejo, da bo po izvedbi vseh predvidenih del pri zapiranju rudnika urana letna efektivna doza zaradi vpliva rudnika urana za prebivalce pod avtorizirano mejno vrednostjo 0,3 mSv. Pojasnil je, da je država za izvajanje sanacijskih del pri Evropski investicijski banki najela 20 mio evrov namenskega posojila tudi zato, ker so želeli v ta projekt vključiti mednarodno skupnost.

Po razpravi je komisija sprejela naslednji sklep:

Komisije se je seznanila z letnim poročilom o poslovanju Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana d.o.o. za leto 2005 in poslovnim načrtom Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana d.o.o. za leto 2006, ki sta kvalitetno in pregledno pripravljena.

Komisija ugotavlja, da so bila v letu 2005 in v letošnjem letu dela opravljena v skladu s časovno dinamiko noveliranega programa in v okviru predvidenih finančnih sredstev.

Komisija opozarja, da bi morala Vlada RS v skladu z zakonom o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku urana Žirovski vrh sprejeti do konca letošnjega junija revizijo noveliranega programa, s katerim je treba načrtovati ukrepe in sredstva za njihovo izvedbo tako, da se zapre odlagališče rudarske in hidrometalurške jalovine Jazbec in Boršt do konca leta 2010, vendar tega še ni storila.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Darko Fras.

Mnenje komisija za družbene dejavnosti k pobudi državnega svetnika Marjana Maučeca za presojo ustavnosti in zakonitosti Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu in Uredbe o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 51. seji, 6. 9. 2006, obravnavala dopolnjeno pobudo državnega svetnika Marjana Maučeca za presojo ustavnosti in zakonitosti Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu in Uredbe o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja.

Komisija je pobudo **podprla**.

Komisija je v razpravi podprla pobudo, s katero se zahteva začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti navedenega zakona in uredbe in v kateri se predlaga, da Ustavno sodišče RS ugotovi predvsem neskladje 15. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu z Ustavo.

V 15. členu novele zakona so različno uvrščeni dosedanji študijski programi za pridobitev visoke strokovne izobrazbe (sprejetih pred 11. 6. 2004), ki so uvrščeni v prvo bolonjsko stopnjo za razliko od dosedanjih študijskih programov za pridobitev univerzitetne izobrazbe, ki so razvrščeni v drugo bolonjsko stopnjo. Dosedanji zakon o visokem šolstvu iz leta 1993 je namreč v 33. členu uvrstil v prvo stopnjo tako študijske programe za pridobitev izobrazbe visokošolske strokovne kot univerzitetne študijske programe.

Namen te novele zakona je, da po uvedbi Bolonjske reforme odpravi pravno praznino glede razmerja med diplomanti dosedanjih in novih bolonjskih študijskih programov, vendar se članom komisije zastavlja vprašanje, ali ne pomeni, da je v 15. členu novela zakona z navedeno različno uvrstitvijo dosedanjih visokošolskih strokovnih programov od univerzitetnih, posegla v že pridobljene pravice dosedanjih študentov in s tem kršila načelo zaupanja v pravo.

Zaradi navedenega in tudi drugih, v pobudi zapisanih nejasnosti v noveli zakona in uredbi, so prisotni člani podprli, da naj Ustavno sodišče RS ugotovi, ali sta Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu in Uredba o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja v skladu z ustavo in **predlagajo, da državni svet sprejme zahtevo za začetek postopka pred ustavnim sodiščem.**

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k **predlogu zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom - skrajšani postopek, EPA 884**

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 51. seji, 6. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo in sprejem skupina poslancev (prvopodpisani mag. Franc Žnidaršič).

Komisija predlog zakona **podpira**, ker ugotavlja, da se z vsebinskimi rešitvami v tem predlogu zakona pričinja reševanje pereče problematike, ki je nastala kot posledica proizvodnje in uporabe azbestnih izdelkov. Komisija tudi ugotavlja, da ima predlog zakona primerljive rešitve z mednarodno prakso s tega področja.

Komisija je bila seznanjena z dopolnitvijo predloga zakona in z amandmaji, ki jih je pripravila Zveza azbestnih bolnikov Slovenije in jih **podpira**. Komisija predlaga predlagatelju, da amandmaje vgradi v predlog zakona.

Komisija je bila seznanjena tudi z mnenjem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve k predlogu zakona, ki predlog načeloma podpira, vendar meni, da bi bilo ustreznejše pravice azbestnih bolnikov, ki niso bili v stiku z azbestom kot zaposleni delavci, urediti v posebnem zakonu.

Komisija ponovno poudarja svoje stališče, da je potrebno čimprej zakonsko urediti celotno problematiko posledic dela z azbestom in da mora pri tem država prevzeti svojo odgovornost. Ugotovljeno je, da se ves svet ukvarja s posledicami dela z nevarnimi snovmi, z nevarnimi kemikalijami in da se zaveda, da bodo morale družbe, ki ne bodo delovale preventivno, plačevati visoke odškodnine za nastale posledice. Tudi v Sloveniji že ugotavljamo, da nimamo samo posledic dela z azbestom, temveč se že pojavljajo posledice zaradi uporabe kemikalij in drugih nevarnih snovi. Komisija zato poudarja, da je potrebno natančno definirati pravice upravičencev, ki so delali z azbestom in tistih, ki so živeli v okolju, kjer je bil prisoten azbest.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisija za družbene dejavnosti **k predlogu Resolucije o nacionalnem programu za kemijsko varnost z akcijskimi načrti za prednostna področja v obdobju 2006-2010, EPA 901**

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 51. seji, 6. 9. 2006, obravnavala predlog Resolucije o nacionalnem programu za kemijsko varnost z akcijskimi načrti za prednostna področja v obdobju 2006-2010 in jo **podprla**.

Komisija meni, da bi bilo v zvezi s kemijsko varnostjo potrebno dosledno in sistemsko obveščati javnost o uporabi in delu z nevarnimi kemijskimi snovmi. Prav tako je potrebno usposobiti inšpekcijske službe, da bodo pravočasno in strokovno nadzorovale ter sankcionirale neustrezno uporabo nevarnih kemijskih snovi.

Komisija je že večkrat opozorila na neprimerne in nevarne sestavine hrane (razni emulgatorji v otroški hrani), na katere ni dobila niti odgovorov niti zagotovil, da se bo proizvajalce opozorilo na škodo in posledice, ki jih povzročajo. Zato ob tej priliki ponovno opozarja, da je potrebno proizvodnjo in prodajo živil, ki vsebujejo zdravju nevarne snovi, natančno urediti in dosledno kontrolirati.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisija za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o določitvi minimalne plače - druga obravnava, EPA 1010**

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 51. seji, 6. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o določitvi minimalne plače, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo in sprejem Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlaga, da predlagatelj predlog zakona uskladi s socialnimi partnerji pred obravnavo v državnem zboru. Komisija poudarja, da vsebina predloga zakona ne zadeva samo minimalne plače in zajamčene plače, temveč tudi občutljivo problematiko izvajanja pravic, ki izvirajo iz zakonov s področja socialnega varstva, invalidskega varstva, štipendiranja in drugih.

Komisija nadalje ugotavlja, da je povečanje minimalne in zajamčene plače 2 % (upoštevana je ocena rasti cen življenjskih potrebščin v letu 2006 od decembra 2005 do decembra 2006) prenizko, saj je bilo povečanje cen življenjskih potrebščin po podatkih Statističnega urada RS v obdobju od avgusta 2005 do avgusta 2006 2,6 %.

Komisija opozarja predlagatelja, da je predlog zakona v nasprotju s prepovedjo retroaktivne veljavnosti zakonov, saj bo predvidoma sprejet v državnem zboru v mesecu septembru 2006, veljati pa naj bi začel s 1. 8. 2006.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisije za kmetijstvo, gozdarstvin prehrano **k predlogu zakona o morskem ribištvu (ZMR-2) - druga obravnava**, EPA 960

Komisija državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 44. seji, dne 6.9.2006 obravnavala predlog zakona o o morskem ribištvu, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Namen predlaganega zakona je ureditev ribištva v tistih delih, kjer to ni urejeno s predpisi Skupnosti. Prav tako predlog zakona zagotavlja pravni okvir, ki bo na podlagi pripravljenih podzakonskih predpisov omogočal izvajanje skupne ribiške politike. Zakon ureja predvsem področja upravljanja rib, določitev ribolovnih območij za gojitev rib, določanje pravil za trajnostno rabo rib, naloge v zvezi z ohranjanjem ugodnega stanja rib in doseganja dobrega ekološkega stanja, izdajanje dovoljenj za gospodarski in negospodarski ribolov ter dovolilnic za prostočasni ribolov, gojitev in nabiranje morskih organizmov, vodenje predpisanih evidenc in poročanje, mesta prve prodaje in iztovora rib, javne službe v ribištvu, financiranje ribištva, status in zavarovanje ribičev - fizičnih oseb, nadzor ter druga, z morskim ribištvom povezana vprašanja.

Komisija je predlog zakona **podprla**, saj ugotavlja, da zakon uvaja precej novosti, ki bodo omogočile razvoj ribištva. Potrebno je izpostaviti predvsem ponovno ureditev ugodnejšega statusa za morske gospodarske ribiče, ki jim je to edina in glavna dejavnost. Ribiči bodo v skladu s pokojninsko in invalidsko zakonodajo imeli možnost plačevanja znižane stopnje socialnih prispevkov, kar bo omogočalo preživetje tudi socialno najšibkejšim ribičem. Predlog zakona celovito ureja tudi športni ter rekreacijski ribolov na morju, ki bo reguliran in bo omogočal manjšo konkurenco gospodarskim ribičem. Rešitev je uvedena tudi s podeljevanjem dovoljenj za negospodarski ribolov. Zakon ureja tudi javne službe ter določa pooblastila za učinkovito izvajanje skupne ribiške politike, predvsem pa veliko nalog prenaša z javnim pooblastilom na Zavod za ribištvo Slovenije.

* * *

Komisija je obravnavala pripombe Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije k 30., 33. in 35. členu predloga zakona ter predlaga, da jih predlagatelj v nadaljnji fazi zakonodajnega postopka uskladi in preuči:

K 30. členu (Podelitev javnega pooblastila):

V 1. točki se za tretjo alineo dodajo nove četrta, peta, šesta in sedma alinea, ki se glasijo:

- " - raziskovanje ribolovnih virov;
- spremljanje stanja za zagotavljanje trajnostne rabe rib in ribolovnih možnosti;
- monitoring populacij rib in monitoring rib kot elementa ekološkega stanja voda po predpisih o varstvu okolja in voda ter določbah tega zakona;
- svetovanje v ribištvu."

Dosedanje četrta, peta in šesta alinea postanejo osma, deveta in deseta alinea.

K 35. členu (Naloge javne službe v ribištvu):

V 1. točki se četrta, peta in šesta alinea črtajo, saj so prenešene v 30. člen.

Obrazložitev:

Ob naštevanju javnih pooblastil za izvajanje nalog v ribištvu ni naštetih kar nekaj področij, katera bi morale opravljati pravne osebe javnega ali zasebnega prava, ki delujejo v ribištvu. V obstoječem predlogu zakona se še vedno preveč nalog kot javna služba v 35. členu neposredno podeljuje Zavodu za ribištvo. V obstoječem zakonu je celotno področje podeljevanja javne službe urejeno s koncesijo in ni neposredno dodeljena nobeni instituciji. Potrebno bi bilo, da se javna služba v ribištvu omeji zgolj na vodenje evidenc in poročanje, vse ostale javne naloge pa naj se izvajajo preko javnih pooblastil. Nerazumljivo se je v primerjavi z obstoječim zakonom izgubila javna naloga svetovanja v ribištvu. Že delovanje pisarne za koordinacijo ribištva je v zadnjem obdobju pokazalo potrebo in nujnost po svetovanju ribičem. Dejstvo je, da danes delo pisarne še vedno financirajo obalne občine, kar bi pa moralo biti ena od javnih nalog financiranih tudi s strani proračuna.

K 33. členu: (Ribolovna rezervata)

V 4. točki se doda nova tretja alinea, ki se glasi:

"- plovba z ribiškimi plovili, katera imajo ribiške priveze na območju, do katerega je mogoče pripluti le preko rezervata."

Obrazložitev:

Nerazumljivo je, da v tem členu drugi odstavek prepoveduje vsako plovbo ribiških plovil preko rezervatov. V strunjanskem zalivu ima nekaj ribičev svoje priveze, s tem pa jim je onemogočen tako izhod v lovišča, kot tudi prihod iz lovišč na lasten privez. S tako ureditvijo jim je torej onemogočeno opravljanje dejavnosti ribištva, zato naj predlagatelj ta člen nujno ustrezno spremeni.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 60. seji, dne 12. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o volilni kampanji, ki ga je v obravnavo državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslancev (Grill Ivan).

Skupina poslancev je v obravnavo državnemu zboru predložila predlog zakona o spremembi zakona o volilni kampanji, s katerim predlaga spremembo 9. člena, ki ureja plakatiranje zunaj plakatnih mest, ki jih zakon določa v 8. členu. 8. člen zakona ureja plakatna mesta, ki jih brezplačno in enakopravno za vse organizatorje volilne kampanje določi občina in dodatna plakatna mesta, ki so organizatorjem na voljo le pod določenimi pogoji in proti plačilu. 9. člen zakona pa ureja plakatiranje zunaj zgoraj navedenih mest in je do sedaj zahteval **soglasje** lastnika oziroma upravljavca reklamnih tabel, stavb, drugih objektov ali zemljišč ter **dovoljenje** pristojnega organa.

Med cilji, načeli in poglavitnimi rešitvami predloga zakona je predlagatelj zapisal, da je glavni cilj spremembe zakona ureditev plakatiranja zunaj plakatnih mest v okviru volilne kampanje, z namenom *spoštovanja ustavnega načela enakosti*. Volilna kampanja ni pridobitna dejavnost, zato je neprimerno, da občine zaračunavajo komunalne takse.

Komisija opozarja predlagatelja, da veljavni Zakon o komunalnih taksah (ZKT) (Uradni list SRS, št. 29/65 in 57/99) v 4. členu določa, da sme občina med drugim pobirati komunalne takse le za za reklamne napise, objave in oglase, ki so postavljeni, pritrjeni ali drugače označeni **na javnih mestih**. To je potrdilo tudi Ustavno sodišče z odločbo U-I-201/02-8 z dne 17. 12. 2003, ko je razveljavilo Odlok o komunalnih taksah (Uradni list RS, št. 59/96, 68/96 popr., 13/97 in 61/99), kolikor se je nanašal na napise, objave in druge oblike reklamnih oglasov, ki se nahajajo na zemljiščih in stavbah v zasebni lasti.

Občine že po sedaj veljavni zakonodaji ne smejo zaračunavati komunalnih taks za plakatiranje zunaj plakatnih mest, ki so na zasebnih površinah. Na to kaže tudi besedilo še veljavnega 9. člena, ko govori o soglasju lastnika oziroma upravjalca reklamnih tabel, stavb, drugih objektov ali zemljišč. *Komunalne takse bi občina lahko pobirala le za dodatna plakatna mesta, ki so organizatorjem volilne kampanje na razpolago le pod določenimi pogoji in proti plačilu iz drugega odstavka 8. člena* (ki ga predlagatelj ne spreminja). V povezavi z ustavnim načelom enakosti komisija predlaga, da predlagatelj dopolni tudi drugi odstavek 8. člena ZVolK, ki se nanaša na plačila občinam za dodatna plakatna mesta. S stališča enakosti vseh kandidatov je namreč nesprejemljivo, da bi občine pobirale različne višine plačil.

Predlagatelj se v zvezi z načelom enakosti kandidatov ne opredeli do možnosti odklonitve soglasja zasebnega lastnika oziroma upravjalca reklamnih tabel, stavb, drugih objektov ali zemljišč, ki bi dal soglasje za plakatiranje le določenim kandidatom oziroma strankam. Brezplačnost in enakopravnost pri lepljenju in nameščanju plakatov

na plakatnih mestih zavezuje po zakonu le občino na plakatnih mestih, ki jih določi občina (prvi odstavek 8. člena ZVolk). Prav tako ni govora o tem, ali je soglasje povezano s kakršnimkoli plačilom.

Glede na to, da je že po veljavnem zakonu prepovedano zaračunavanje komunalnih taks na zasebnih površinah, postane brezpredmetno tudi dovoljenje za plakatiranje, ki je vezano na občinske odloke o plakatiranju in oglaševanju (če obstajajo) oz. o komunalnih taksah za zasebne površine. Glede na ustavno hierarhijo predpisov morajo občine namreč sprejemati svoje predpise v skladu z Ustavo in zakoni Republike Slovenije.

Predlagatelj tako dejansko zasleduje le jasnost in določnost predpisa, čeprav se dá do enakih zaključkov priti že na podlagi sedaj veljavnega zakona. Člani komisije so opozorili na izrazit nered na področju plakatiranja na območju celotne Slovenije, s predlogom pa se bo po mnenju člana komisije Antona Peršaka še povečal, saj bo vzel kakršnokoli možnost nadzora občinam. Že sedaj so namreč nekatere politične stranke plakatirale brez dovoljenja občin, ki so morale po koncu volilne kampanje pospravljati plakate na občinske stroške. Član komisije mag. Zlatko Jenko je svetoval predlagatelju, da se v povezavi z ustavnim načelom enakosti opredeli tudi do možnosti odklonitve soglasja zasebnega lastnika oziroma upravljavca le določenim kandidatom oziroma strankam, saj bodo lahko lastniki večjih parcel dali soglasje le vladajoči opciji.

Ob predlogu bi bilo smiselno s stališča enakosti vseh kandidatov dopolniti tudi drugi odstavek nespremenjenega 8. člena ZVolk, ki se nanaša na plačila občinam za dodatna plakatna mesta. Nesprejemljivo je, da bi občine pobirale različne višine plačil, ki jih določajo v svojih odlokih.

Po seznanitvi s predlogom zakona s strani predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednji **s k l e p** :

Komisija **podpira** predlog zakona.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR

na vprašanje državnega svetnika Vincenca Otoničarja v zvezi s pripravo lokacijskega načrta za priključek Brezovica na avtocestnem odseku Ljubljana - Vrhnika

Ministrstvo za okolje in prostor je dne 20.6.2006 prejelo vaš dopis št. 321-10/89-2/663 s katerim ste nam posredovali vprašanje državnega svetnika Vincenca Otoničarja v zvezi s pripravo lokacijskega načrta za priključek Brezovica na avtocestnem odseku Ljubljana - Vrhnika..

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor vodi postopek priprave državnega lokacijskega načrta (DLN) za avtocestni priključek Brezovica. Priprava DLN se je pričela v letu 2005 s sprejemom programa priprave, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 47/05 13. maja 2006.

V postopku priprave DLN so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora, izdelana je bila analiza razvojnih možnosti, analiza stanja in teženj v prostoru ter študija ranljivosti prostora. V zaključni fazi je izdelava študije variant in okoljskega poročila, v kateri so vse realno izvedljive variante ocenjene in medsebojno primerjane z vidika racionalne rabe prostora, prometno - tehničnega vidika, ekonomskega vidika ter z vidika vplivov na okolje.

Po navedbah DARS, d.d., ki je naročnik vseh strokovnih podlag in samega lokacijskega načrta, naj bi bila študija variant in okoljsko poročilo zaključena in predana Ministrstvu za okolje in prostor, Direktoratu za prostor v avgustu 2006. Ob tej predpostavki, bo Ministrstvo za okolje, Direktorat za prostor, potem ko bo pridobilo rezencijo študije variant in revizijo okoljskega poročila ter mnenje o ustreznosti okoljskega poročila s strani Direktorata za okolje lahko v jeseni organiziralo 30 dnevno javno razgrnitev o okoljskega poročila in predlagane najustreznejše variante.

Po opravljeni javni razgrnitvi, pridobljenih pripombah in mnenjih javnosti in lokalnih skupnosti, pridobljenih mnenjih resornih ministrstev ter pridobljenemu sklepu, da je predlagana varianta okoljsko sprejemljiva bo Ministrstvo za okolje in prostor predlagalo Vladi RS sprejem sklep, s katerim bo Vlada RS odločila o najustreznejši varianti.

Vprašanje državnega svetnika Vincenca Otoničarja je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 12/06.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA FINANCE

na vprašanje državnega svetnika Antona Peršaka glede uredbe o enotni metodologiji za pripravo investicijske dokumentacije na področju javnih financ

v zvezi z vašim vprašanjem, če je potrebno pripraviti dokument identifikacije investicijskega projekta (v nadaljevanju: DIIP) tudi na primer za investicije v ocenjeni vrednosti 1.000.000 SIT ali maj, ko se te investicije sofinancirajo iz proračuna RS ali proračuna katerekoli občine in se nanaša na uporabo Uredbe o enotni metodologiji za

pripravo in obravnavo na področju javnih financ (v nadaljevanju: UEM-1), navajamo naslednje:

Osnovni namen sprejema UEM-1 je v bil zagotoviti čimbolj učinkovito porabo javnih sredstev, kar pomeni, da se pričakovani rezultat javnih izdatkov (investicij) dosežejo z optimalnim razmerjem med koristmi in stroški, kar se utemelji in prikaže v investicijskem dokumentu.

4. člen UEM-1 določa mejne vrednosti za posamezno vrsto investicijske dokumentacije. V tč. 4 določa, da je potrebno za investicije pod vrednostjo 300.000 evrov (pod 70.000.000 SIT) izdelati DIIP v navedenih primerih, med drugim v primeru **"kadar se investicijski projekti (so)financirajo s proračunskimi sredstvi"**.

To pomeni, da je potrebno je pripraviti DIIP tudi za primer, ki ga navajate v vašem vprašanju, vendar pa UEM-1 pri pripravi DIIP za manjše investicije omogoča, da le-te združijo v program (kot npr. program investicijskega vzdrževanja, načrt nabav in gradenj, itd.), za katerega se pripravi dokumentacija kot za posamični projekt, lahko pa se vsebina DIIP tudi poenostavi, kadar gre za investicije manjše od 100.000 evrov.

V zvezi z vsebino in namenom priprave DIIP so pomembna naslednja določila UEM-1:

- Drugi odstavek 4. člena, ki določa, da se lahko pri projektih v vrednosti pod 100.000 evrov (pod 24.000.000 SIT) vsebina DIIP ustrezno prilagodi oziroma poenostavi (kot na primer v vašem hipotetičnem primeru);
- Tretji odstavek 4. člena, ki določa, da se v primeru več podobnih investicij ali drugih smiselno povezanih ukrepov manjših vrednosti, lahko skupina projektov združi v program (npr. načrt investicijskega vzdrževanja, načrt nabav z obrazložitvami,...) za katerega veljajo isti postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt;
- Tretji odstavek 10. člena, ki govori o tem, da mora biti investicijska dokumentacija izdelana skladno s pravili stroke in v okviru razpoložljivih podatkov ter tako podrobno, kot je še ekonomsko upravičeno (ravno zaradi primera, da ne bi prišlo so prevelikih izdatkov za pripravo dokumentacije v primerjavi z vrednostjo investicije);
- 18. člen, ki opredeljuje postopek in udeležence priprave in obravnave DIIP in ne določa, da mora investitor pred izdelavo DIIP preveriti strokovno usposobljenost izdelovalcev, kot je to v primeru predinvesticijske zasnove in investicijskega programa (19. in 20. člen). Razlog za to je ravno v tem, da je vsebina DIIP enostavnejša kot drugih dveh dokumentov in se predvideva, da ga lahko v večini primerov pripravi investitor oziroma njegove strokovne službe same.

Vprašanje državnega svetnika Antona Peršaka je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 13/06.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA FINANCE

na vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca glede dvojnega obdavčevanja delavcev, ki delajo v tujini

Državni svetnik Marjan Maučec je na ministra za finance naslovil vprašanje glede dvojnega obdavčevanja delavcev, ki delajo v tujini. V zvezi s tem pojasnjujemo:

Obdavčevanje dohodkov posameznikov (in tudi pravnih oseb) je v davčni jurisdikciji vsake posamezne države. Vsaka država ima pravico določiti davčnega zavezanca, predmet obdavčitve, davčno osnovo, davčne stopnje in način pobiranja davka.

Ko gre za obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb, so vse države OECD in tudi druge države, za davčnega zavezanca določile rezidenta države (razen Združenih držav Amerike, ki kot davčnega zavezanca opredeljuje tudi svojega državljana) in za predmet obdavčitve dohodek rezidenta, kjerkoli je dosežen. Temeljno izhodišče tega načela je, da je primerno, da rezidenti, ki koristijo javne dobrine, ki jih zagotavlja država rezidenstva (obramba, javna varnost, šolstvo, socialno varstvo, infrastruktura, itd.), v tej državi tudi plačujejo davke. Dostopnost javnih dobrin prebivalcem posamezne države pa je prav tako odraz politike države na tem področju.

Že z zakonom o dohodnini, ki se je uporabljal do 1. januarja 2005, je bil uveljavljen sicer omejen obseg obdavčitve na svetovnem dohodku (npr. obdavčene so bile, med drugimi dohodki, tudi pokojnine, prejete iz tujine). Koncept pa je bil v celoti dograjen z novim zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 59/06-UPB4). Skladno s tem načelom so rezidenti Slovenije zavezani za plačilo dohodnine od vseh svojih dohodkov, ne glede na to, kje te dohodke pridobivajo, nerezidenti pa od dohodkov, ki so pridobljeni v Sloveniji.

Davčna obveznost posameznika je torej odvisna od tega, ali je rezident Slovenije ali pa je njen nerezident. Zakon o dohodnini tudi določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba, da se šteje za rezidenta Slovenije.

V določenih primerih, ko fizične osebe pridobivajo dohodek v eni državi, so pa rezidenti druge države, lahko prihaja do situacij, ko si pravico do obdavčitve določenega dohodka, v konkretnem primeru dohodka iz zaposlitve, lastita dve državi (tj. država, kjer je dohodek dosežen in država, kjer je prejemnik dohodka rezident). Za odpravo take dvakratne obdavčitve istega dohodka je v zakon o dohodnini vgrajen mehanizem, ki preprečuje dvojno obdavčitev istega dohodka, dvojna obdavčitev pa se opravlja tudi z mednarodnimi pogodbami o odpravi dvojnega obdavčenja dohodka.

V konkretnem primeru, ko so rezidenti Slovenije zaposleni v drugi državi, npr. Avstriji, je z zakonom o dohodnini omogočeni, da je dvojna obdavčitev dohodkov iz zaposlitve preprečena tako, da se davek, ki ga mora rezident Slovenije v Sloveniji plačati od dohodkov, ki so pridobljeni v Avstriji, v Sloveniji zmanjša za davek, ki je bil od teh dohodkov že plačan v Avstriji. V primeru, da so taki dohodki v Avstriji obdavčeni po nižji stopnji kot v Sloveniji, mora rezident Slovenije, ki tak dohodek dosega, doplačati razliko

do stopnje, ki bi se uporabila pri obdavčitvi njegovega dohodka, če bi bil ta obdavčen samo v Sloveniji.

Na ta način je davek od dohodkov iz zaposlitve rezidentov Slovenije praviloma enak, ne glede na to, ali rezidenti dobivajo dohodek v Sloveniji ali v tujini, kar zagotavlja enakopraven položaj vseh fizičnih oseb, ki so davčni rezidenti Slovenije. Do razlik v obdavčenju v načelu ne bi prišlo le v primeru, če bi bili dohodki iz zaposlitve, predvsem plače, v drugih državah enaki nivoju teh dohodkov v Sloveniji ter če bi bili davčni razredi in davčne stopnje v drugih državah enaki davčnim razredom in davčnim stopnjam v Sloveniji.

Enak mehanizem odpravljanja dvojne obdavčitve kot v zakonu o dohodnini, je določen tudi s Konvencijo med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženje (Uradni list RS-MP, št. 4/98).

Glede na navedeno ugotavljamo, da dohodek iz zaposlitve rezidentov Slovenije, ki delajo v tujini, ni dvojno obdavčen.

Vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 13/06.

DOPOLNILNI ODGOVOR MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE

Na vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana glede možnosti vlaganja zahtevkov za revizijo v javnem interesu

V zvezi z vašim vprašanjem z dne 16.5.2006, katerega smo prejeli dne 20.6.2006, in v katerem sprašujete Ministrstvo za pravosodje, zakaj se Državno pravobranilstvo RS, Ministrstvo za finance ali Urad za varstvo konkurence ne poslužujejo možnosti vlaganja zahtevkov za revizijo v javnem interesu tako, kot jim to omogoča Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja, smo pridobili tudi pojasnilo Ministrstva za finance RS. V nadaljevanju povzamemo ugotovitve:

Pravno varstvo ponudnikov je zagotovljeno v Zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 95/05 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZRPJN). Iz določil prvega odstavka 9. člena ZRPJN, ki ureja aktivno legitimacijo v postopku revizije, izhaja: Zahtevek za revizijo lahko vložijo vsaka oseba, ki ima ali je imela v interes za dodelitev naročila in ki verjetno izkaže, da ji je bila ali bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku na revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila.

Ponudnik, ki meni, da ravnanja naročnika niso v skladu z Zakonom o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 36/04 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZJN-1), lahko vložijo zahtevek za revizijo. Pooblastilo za vložitev zahtevka za revizijo, dano Ministrstvu za finance, Uradu za varstvo konkurence in Državnemu pravobranilcu Republike Slovenije, ne pomeni institucionalizacije substitucije sprožanja postopkov

pravnega varstva. To pomeni, da pooblastilo za vložitev zahtevka za revizijo ne nadomešča pravice oziroma možnosti zainteresiranih subjektov, da v skladu z ZJN-1 ocenijo morebitne kršitve in vložijo zahtevo za revizijo z namenom zaščite legitimnih interesov in zakonitih pravic v postopkih javnega naročanja, ki izhaja in ZJN-1, predvsem iz temeljnih načel javnega naročanja.

Drugače povedano, razširjena aktivna legitimacija ne pomeni in ni njen namen prelaganje vlaganja zahtevkov za revizijo in izognitev plačilu takse iz 22. člena ZRPJN s strani zainteresiranega subjekta v postopku javnega naročanja s sklicevanjem na javni interes na Ministrstvo za finance, Urad za varstvo konkurence ali Državno pravobranilstvo Republike Slovenije.

Ministrstvo za finance je ob pregledu do sedaj prejetih pobud za vložitev zahtevka za revizijo ugotovilo, da niso bili podani formalno pravni oziroma dejansko razlogi za postopanje v smislu določbe drugega odstavka 9. člena ZRPJN, bodisi ker je že nastopila dokončnost odločitve naročnika o dodelitvi naročila ali ker je bil vložen zahtevek za revizijo s strani ponudnika oziroma je postopek revizije tekkel.

V primeru, da bi Ministrstvo za finance iz prejetih pobud ugotovilo, da je oziroma bi lahko bil v konkretnem primeru zaradi ravnanja naročnika ogrožen javni interes, bi ukrepalo v skladu z zakonskimi pristojnostmi.

V nadaljevanju navajamo številke nekaterih zadev, ki jih je, vezano na aktivno legitimacijo za sprožitev postopka pravnega varstva, Ministrstvo za finance obravnavalo in nam v zvezi z njimi posredovalo tudi konkretne (vsebinske) podatke:

- številka 433-05-21/2004
- številka 433-05-20/2004
- številka 430-15/2005
- številka 433-05-1/2005/198
- številka 433-05-32/2005
- številka 4305-2/2005 in
- številka 433-05-27/2005.

Vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 12/06.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

na vprašaje državnega svetnika Antona Peršaka glede sprejemanja ustrezne kolektivne pogodbe za področje športa

Na podobno vprašanje Državnega sveta RS, postavljeno v začetku leta 2005, je Ministrstvo za šolstvo in šport odgovorilo, da organizacija in delovanje športnih organizacij primarno nista urejena z zakonodajo s področja športa, ampak to materijo urejajo na eni strani Zakon o društvih in civilna športna sfera avtonomno (statusna vprašanja društev, licenciranje, registracija), na drugi strani pa zakonodaja s področja

delovnih in civilnopравnih razmerij ter davčna zakonodaja, ki pa tudi niso v pristojnosti ministrstva pristojnega za šport. V istem odgovoru je Ministrstvo za šolstvo in šport tudi zapisalo, da je bilo na sestanku z dne 4.10.2004 na temo profesionalizacije v športu in s tem povezanimi vprašanji poslovanja športnih organizacij, na sestanku so bili prisotni predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport, nacionalnih panožnih športnih zvez in Olimpijskega komiteja Slovenije, ugotovljeno, da se kaže potreba po opredelitvi statusa profesionalnih organizacij v športu in pogojev za njihovo poslovanje, kar pa bi bilo potrebno upoštevati predvsem ob spremembah Zakona o društvih in Zakona o športu.

Nov Zakon o društvih, ki je začel veljati konec meseca junija 2006, prinaša, po mnenju Ministrstva za šolstvo in šport, kar nekaj novitet, ki bodo prispevale k boljši urejenosti poslovanja društev. Izpostavili bi predvsem določbe šestega člena zakona, ki predvidevajo večjo odgovornost odgovornih oseb društva za obveznosti društva, določbe sedemindvajsetega člena zakona, ki govorijo o revidiranju računovodskih izkazov društev, določila enainpetdesetega člena, ki govorijo o nadzorstvu in določila kazenskih določb.

V programu dela Vlade RS je tudi sprememba Zakona o športu, kjer bo potrebno urediti pomanjkljivosti sedanje ureditve statusa zasebnega športnega delavca in poklicnega športnika, pri čemer pa moramo ponovno poudariti, tako kot smo že v našem odgovoru na vaše vprašanje iz začetka leta 2005, da urejanje statusa in poslovanja zasebnega športnega delavca in poklicnega športnika ni vezano izključno na spremembo Zakona o športu, ampak tudi in predvsem na ustrežnejšo in bolj stimulatívno davčno zakonodajo in zakonodajo s področja socialne varnosti (pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje), pa tudi delovnoprávno zakonodajno (dovoljenja za delo) in zakonodajo, ki ureja status tujcev (pravica do prebivanja).

V odgovoru Ministrstva za šolstvo in šport na vaše vprašanje iz začetka leta 2005 je Ministrstvo za šolstvo in šport tudi zapisalo, da bo v okviru svojih pristojnosti sodelovalo v postopkih sprejemanja kolektivne pogodbe za področje športa, in sicer potem, ko bodo poklicni športniki in zasebni športni delavci organizirani v ustrezne reprezentativne sindikate. Po podatkih, s katerimi razpolaga Ministrstvo za šolstvo in šport, reprezentativnih sindikatov na področju športa v Republiki Sloveniji zaenkrat še ni, zato tudi ni nikakršnih nadaljnjih aktivnosti glede sprejemanja kolektivne pogodbe za področje športa.

Glede sklepanja kolektivne pogodbe za področje športa bi omenili še nov Zakon o kolektivnih pogodbah, ki je začel veljati v začetku meseca maja 2006. Ta zakon v drugem členu določa stranki kolektivne pogodbe, in sicer prvi odstavek določa, da kolektivne pogodbe sklepajo sindikati oziroma združenje sindikatov kot stranka na strani delavk in delavcev ter delodajalke in delodajalci oziroma združenja delodajalcev kot stranka na strani delodajalcev, drugi odstavek pa določa, da Vlada RS ali ministrstvo, ki ga pooblasti, oziroma drug z zakonom pooblaščen organ kot stranka na strani delodajalca sklepa kolektivne pogodbe, ki se sklepajo za zaposlene v državnih organih Republike Slovenije, upravah samoupravnih lokalnih skupnosti, javnih agencijah, javnih skladih, javnih zavodih, javnih gospodarskih zavodih in drugih osebah javnega prava, če

so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti. Zakon v šestem členu določa postopek sklenitve kolektivne pogodbe, in sicer se postopek za sklenitev kolektivne pogodbe začne na pisni predlog ene od strank. Iz teh določb zakona je razvidno, da je ministrstvo lahko stranka in pobudnik sklenitve kolektivne pogodbe na strani delodajalca le za zaposlene pri pravnih osebah javnega prava, ne pa tudi za zaposlene pri pravnih osebah zasebnega prava. Ker je na področju športa prevladujoča pravnoorganizacijska oblika društvo, ki je po Zakonu o društvih pravna oseba zasebnega prava, Ministrstvo za šolstvo in šport nima pravne podlage za začetek postopka za sklenitev kolektivne pogodbe za področje športa. To pobudo imata, na podlagi Zakona o kolektivnih pogodbah, sindikat oziroma združenja sindikatov kot stranka na strani športnikov ter športno društvo oziroma zveze športnih društev kot stranka na strani delodajalcev. Ministrstvo za šolstvo in šport pričakuje, da bodo športniki in športna društva oziroma zveze športnih društev na podlagi določb Zakona o kolektivnih pogodbah začeli z aktivnostmi za sklenitev ustreznih kolektivnih pogodb in s tem k ureditvi medsebojnih razmerij, ministrstvo pa bo pri teh aktivnostih konstruktivno sodelovalo, če bo k sodelovanju povabljeno.

Vprašanje državnega svetnika Antona Peršaka je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 13/06.